(Retsakter vedtaget i henhold til afsnit V i traktaten om Den Europæiske Union)

FÆLLES HOLDNING

af 9. november 1998

fastlagt af Rådet på grundlag af artikel J.2 i traktaten om Den Europæiske Union, vedrørende processen vedrørende stabilitet og godt naboskab i Sydøsteuropa

(98/633/FUSP)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Union, særlig artikel J.2, og

ud fra følgende betragtninger:

På sin samling den 15.-16. december 1995 udtrykte Det Europæiske Råd tilfredshed med, at 27 landes ministre på Den Europæiske Unions initiativ den 13. december 1995 i Royaumont havde vedtaget erklæringen om stabilitet og godt naboskab i Sydøsteuropa i forbindelse med Paris-konferencen om fred i Bosnien-Hercegovina;

det er hensigten, at processen på et tidspunkt skal indgå i OSCE's arbejde;

i afventning heraf vedtog Rådet den 26. februar 1996 et oplæg til processens udvikling; det godkendte den 27. oktober 1997 arbejdsbeskrivelsen for koordinatoren for Royaumont-processen og den 28. november 1997 udpegelsen af en koordinator; det godkendte også den 26. januar 1998 handlingsplanen for koordinatoren;

Royaumont-processen skal støtte gennemførelsen af Paris-Dayton-fredsaftalen ved at lade den indgå i et bredere perspektiv med henblik på at fremme stabilitet og godt naboskab, især ved at tilskynde til dialog, kontakter og samarbejde på alle civilsamfundets niveauer i Sydøsteuropa som helhed —

FASTLAGT FØLGENDE FÆLLES HOLDNING:

Artikel 1

Formålet med denne fælles holdning er at befæste støtten til Royaumont-processen vedrørende stabilitet og godt naboskab i Sydøsteuropa, der især tager sigte på

— at tilskynde til normalisering af forbindelserne og at genoprette og udbygge dialogen og tilliden mellem de berørte lande

— at tilskynde til forbindelser mellem indbyggerne i landene i regionen og at fremme regionalt samarbejde i relation til civilsamfundet (f.eks. kulturelt, medie-, videnskabeligt, fagligt, fagforenings-, ngo- og religiøst samarbejde samt kontakter mellem parlamentsmedlemmer)

— med henblik herpå at fremme fastlæggelsen og gennemførelsen af projekter vedrørende stabilitet, godt naboskab og civilsamfundet.

Artikel 2

Koordinatoren udfører sine opgaver under EU-formandskabets ansvar i overensstemmelse med mandatet i bilag I og iværksætter de initiativer, der er beskrevet i handlingsplanen i bilag II.

Artikel 3

Den Europæiske Union kan støtte projekter vedrørende stabilitet, godt naboskab og civilsamfundet i Sydøsteuropa som ledsageforanstaltninger i forbindelse med processen. Med forbehold af artikel 4 træffer Rådet afgørelse om principperne og de nærmere regler for samt finansieringen af sådanne projekter på grundlag af konkrete forslag.

Artikel 4

Rådet tager til efterretning,

— at Kommissionen vil fortsætte med at arbejde for gennemførelsen af denne fælles holdnings mål og prioriteter, i givet fald gennem relevante fællesskabsforanstaltninger

— at medlemsstaterne kan støtte projekter i overensstemmelse med deres nationale programmer, midler og prioriteter.

Artikel 5

Denne fælles holdning har virkning fra dagen for vedtagelsen.

Artikel 6

Denne fælles holdning offentliggøres i EF-Tidende.

Udfærdiget i Bruxelles, den 9. november 1998.

På Rådets vegne
W. SCHÜSSEL
Formand

BILAG I

Arbejdsbeskrivelse for koordinatoren for Royaumont-processen

1. Arbejdsopgaverne er afledt af formålet med Royaumont-processen, der som udgangspunkt tager sigte på at støtte gennemførelsen af Paris/Dayton-fredsplanen, men ved at lade denne indgå i et bredere perspektiv, der omfatter hele regionen.

   Det er hensigten, at Royaumont-processen skal bidrage til, at en varig fælles indsats for at skabe dialog og samarbejde iværksættes af alle statslige og ikke-statslige aktører og grupperinger i civilsamfundet. Denne dialog- og samarbejdskultur vil gøre det muligt at bygge bro over skillelinjerne og forskellene og dermed bidrage til på alle civilsamfundets niveauer at skabe en tillid, som igen kan danne grundlag for et net af godt naboskab mellem staterne, hvilket er en stabiliserende faktor i hele regionen. Det er særlig vigtigt, at Forbundsrepublikken Jugoslavien (FRJ) deltager heri i fuldt omfang. Det er hensigten, at processen på et tidspunkt skal indgå i OSCE's (Organisationen for Sikkerhed og Samarbejde i Europa) arbejde.

2. Processens vigtigste handlingsområder er:

   — Normalisering af forbindelserne mellem de berørte lande (herunder eventuelt indgåelse af traktater om godt naboskab).

   — Genindførelse af fuld bevægelses- og ytringsfrihed og tilrettelæggelse af arrangementer og projekter, der i en ånd af gensidig respekt og forståelse kan støtte dette mål.

   — Fremme af det kulturelle, religiøse, videnskabelige og teknologiske samarbejde i regionen og genopbygning af civilsamfundet med henblik på at påvise fordelene ved et sådant samarbejde, når regionens problemer skal løses.

   Den bedste måde at opfylde formålet med Royaumont-processen på er — i påkommende tilfælde i samspil med andre nationale, regionale og overnationale organisationer og initiativer, der opererer i regionen — at definere, udarbejde og tilrettelægge projekter, der har samme sigte som denne proces.

3. Projekterne/programmerne vil blive udvalgt ud fra, om de opfylder kriterierne for godt naboskab og regional stabilitet. Der vil derfor blive givet en fortrinsstilling til regionale og grænseoverskridende projekter/programmer vedrørende udvikling og indbyrdes tilnærmelse af civilsamfundene, der gennemføres i fællesskab af og henvender sig til flere forskellige aktører i regionen.

   Royaumont-processen vil i særlig grad fremme projekter/programmer, der tager sigte på civilsamfundet, og som opfylder målsætningen i punkt 1.

4. Koordinatoren for Royaumont-processen skal:

   — sikre procesens synliggørelse, kontinuitet og opfølgning, herunder fastlæggelse af dagsordenen samt opfølgning og iværksættelse af retningslinjerne og afgørelserne fra de møder, der afholdes som led i processen

   — repræsentere processen over for de internationale initiativer, organisationer og konferencer, der opererer i regionen

   — holde forbindelse til fredsprocessen i Bosnien-Hercegovina

   — fungere som kontaktperson inden for Royaumont-processen for alle de stater og internationale organisationer, der er medlemmer af processen, og alle de potentielle ikke-statslige deltagere i nationale og regionale projekter/programmer og lokale initiativer, der forfølger samme mål som processen, herunder tilrådighedsstillelse af oplysninger om mulighederne for regionalt og grænseoverskridende samarbejde vedrørende stabilitet og godt naboskab. Det kunne med henblik på dette være nyttigt at oprette en database over de potentielle deltagere (institutter, ikke-statslige organisationer, virksomheder osv.) i processens ledsageforanstaltninger

   — varetage koordinationen med andre regionale og subregionale initiativer som Black Sea Economic Cooperation (BSEC), den sydøsteuropæiske ministerkonference, det centraleuropæiske initiativ (CEI) og det sydøsteuropæiske samarbejdsinitiativ (SECI)

   — stå for afgrænsningen og udformningen af projekter/programmer vedrørende møder og regionalt og grænseoverskridende samarbejde inden for kultur, religion, sport, oplysningsarbejde, undervisning (også for de yngste alderstrin), videnskab og teknologi

— tilrettelægge regionale og grænseoverskridende møder mellem forskellige grupper fra civilsamfundet, navnlig unge fra forskellige etniske, kulturelle og religiøse miljøer (f.eks. universitetsfolk, journalister, medlemmer af ikke statslige organisationer, fagforeningsfolk, medlemmer af politiske partier), idet der sørges for en så lige kønsfordeling som muligt; — der vil blive lagt særlig vægt på etableringen af et net af direkte kontakter mellem akademiske, kulturelle og videnskabelige institutter og mellem ikke-statslige organisationer

— etablere kontakt mellem kvinder og mænd fra alle civilsamfundets lag, der frivilligt vil gøre en fælles indsats for at fremme den gensidige accept og forståelse og derved skabe grobund for et godt naboskab

— finde frem til og tilvejebringe finansielle midler og sætte lederne af projekterne/programmerne og de lokale initiativer i kontakt med de potentielle donorer og bidragydere

— varetage den fornødne kontakt til OSCE's særlige repræsentant med ansvar for gennemførelsen af fredsaftalens artikel V i bilag I B.

Ved udvælgelsen af projekter/programmer vil der blive lagt særlig vægt på dem, der tager sigte på og åbner mulighed for at fremme den frie bevægelighed for idéer og objektiv og konstruktiv information, således at de fremmer den gode forståelse og modarbejder klichéer og propaganda, der opfordrer til aggressiv adfærd og konfrontation mellem nationaliteter, religioner og etniske grupper.

5. Et indgående kendskab til de geopolitiske, sociale, religiøse, etniske og kulturelle forhold i regionen er en forudsætning for at kunne udføre de opgaver, der er nævnt i punkt 4. Processen vil blive langt mere synlig, hvis den får sikkert rodfæste i kraft af koordinatorens indsats og regelmæssige tilstedeværelse i regionen.

BILAG II

Processen vedrørende stabilitet og godt nakoskab i Sydøsteuropa (Royaumont-processen)

Handlingsplan for koordinatoren

Ved afgørelse af 28. november 1997 udpegede Rådet for Den Europæiske Union (EU) Dr. Panagiotis Roumeliotis som koordinator for processen vedrørende stabilitet og godt naboskab i Sydøsteuropa (Royaumont-processen)

Den foreliggende handlingsplan, der er udformet i samarbejde med koordinatoren, tager udgangspunkt i følgende referenceelementer:

— erklæringen af 13. december 1995 om stabilitet og godt naboskab i Sydøsteuropa

— Kommissionens beretning til samlingen i Rådet den 26.-27. februar 1996 om udsigterne for udvikling af det regionale samarbejde mellem landene i det tidligere Jugoslavien

— det oplæg til udvikling af Royaumont-processen, der blev godkendt på samlingen i Rådet den 26.-27. februar 1996

— Rådets afgørelse af 27. oktober 1997 om vedtagelse af mandatet for en koordinator for Royaumont-processen.

Under mødet i processen den 27. oktober 1997 i Istanbul meddelte Unionen desuden Royaumont-processens deltagerlande, at den ville udpege en koordinator, som ville blive stillet til rådighed for processen. Deltagerne i processen udtalte deres støtte til, at EU stiller en koordinator til rådighed, og gav beskrivelsen af koordinatorens rolle en positiv modtagelse.

PROGRAM FOR KOORDINATOREN

Koordinatoren skal tage følgende initiativer for at løse sine opgaver:

1. I samarbejde med formandskabet for Rådet forberede de møder, der afholdes som led i opfølgningen af processen.

2. Med henblik herpå og i samarbejde med deltagerlandenes diplomatiske repræsentationer ved EU samt Europa-Kommissionen tilrettelægge kontakter i disse lande med henblik på at drøfte de forskellige muligheder, processen giver, med regeringsrepræsentanter og repræsentanter for det civile samfund og de ikke-statslige organisationer.

   Hensigten med disse kontakter skal nærmere bestemt være

   — at sikre processens synliggørelse, kontinuitet og opfølgning og sørge for at repræsentere den

   — at undersøge regeringernes prioriterede mål for processen og undersøge, om der er mulighed for at oprette enheder i deltagerlandene, der specifikt er rettet mod Royaumont-processen

   — at tilrettelægge møder med repræsentanter for det civile samfund og de ikke-statslige organisationer for a) løbende at motivere dem for processens målsætninger; b) at sætte dem i forbindelse med repræsentanter for ikke-statslige organisationer fra andre deltagerlande og udforme en foreløbig liste over og tidsplan for de regionale møder, der skal afholdes i forskellige faglige, civile eller religiøse sektorer; c) at forberede møderne i processen med de ikke-statslige deltagere

   — at udsende oplysninger og afgrænse regionale eller grænseoverskridende projekter/programmer

   — at foretage en forudgående udvælgelse af de projekter/programmer, der sigter på at opfylde kriterierne for processen.

3. Knytte de ikke-statslige deltagere til møderne i processen, navnlig ved at tilrettelægge regelmæssige temamøder og årlige fora med repræsentanter for det civile samfund.

Med henblik herpå bør koordinatoren undersøge, om der parallelt med næste møde i processen (i Athen) er mulighed for at afholde en rundbordsdrøftelse mellem repræsentanter for deltagerlandene og medieverdenen med sigte på at fremme stabilitet og godt naboskab. Man kan ved denne lejlighed mere præcist tage følgende forhold op: fjernelse af hindringerne for presse- og informationsfrihed, fremme via medierne af godt naboskab og en positiv opfattelse af andre samt frie arbejdsvilkår for og samarbejde mellem medierne (udveksling af programmer og oplysninger, journalistuddannelse, koproduktioner, juridisk bistand med henblik på liberalisering af medielovgivningen, udarbejdelse af en etisk kodeks osv.).

4. Følgende andre emner vil ligeledes kunne tages op:

   — rundbordssamtale mellem repræsentanter for deltagerlandene og erhvervslivet med henblik på en kortlægning og fjernelse af bl.a. administrative, lovgivningsmæssige eller andre hindringer for fremme af aktiviteterne i den private sektor

   — fremme af parlementarisme og demokrati samt samarbejde mellem nationale parlamenter

   — fremme af dialogen mellem arbejdsmarkedets parter og af samarbejdet mellem fagforeninger

   — samarbejde mellem offentlige forvaltninger om bekæmpelse af korruption

   — udvikling af praksis med udgangspunkt i de internationale tilsagn om henholdsvis retsstatsprincippet, menneskerettigheder og ligestilling mellem kvinder og mænd.

   I den forbindelse bør der ske en mobilisering af repræsentanter for journalister, politiske partier, fagforeninger, nationale forvaltninger og internationale organisationer.

   Det kan overvejes som led i fællesskabsprogrammerne og inden for rammerne af deltagerstaternes og de private fondes finansiering at yde støtte til projekter, som koordinatoren udvælger under overholdelse af de eksisterende regler og procedurer.

5. Udarbejde en oversigt, f.eks. i form af et register, over bilaterale eller regionale aftaler, der bidrager til godt naaboskab, og efter koordinering med andre initiativer og institutioner vurdere anvendelsen heraf.

6. Rådføre sig med andre initiativer og institutioner under forberedelsen af opfølgningsmøder, navnlig i forbindelse med fremme og finansiering af fælles projekter.

7. Undersøge muligheden for til sin tid at afholde et møde på højt niveau (ministerplan) i Royaumont-processen.

TIDSPLAN FOR KOORDINATOREN

I første halvår af 1998 skal koordinatoren:

— forberede næste møde i processen i Athen (begyndelsen af 1998) og udarbejde en oversigt over de projekter/programmer, der allerede er forelagt processen

— på dette og de følgende møder undersøge de projekter, der er foreslået under de foregående møder, samt nye projekter, som deltagerne ønsker at foreslå. Evaluere mulighederne for at gennemføre disse projekter og de nærmere bestemmelser herfor (udkast til tidsplan). På det kommende møde i Athen vil der kunne udvælges to eller tre projekter

— sørge for, at koordinatoren kommer til at fungere som kontaktperson for EU, regeringer, internationale organisationer og ikke-statslige organisationer i EU's medlemsstater og i processens deltagerlande

— indlede drøftelser med formandskabet for EU, Europa-Kommissionen og igangsætterne bag andre initiativer i Sydøsteuropa for at koordinere Royaumont-processen med disse

— aflægge besøg i de lande i Sydøsteuropa, der deltager i processen, og indlede en dialog med repræsentanter for statslige organisationer, det civile samfund og ikke-statslige organisationer under hensyn til sidstnævntes forskelligartethed og særlige karakteristika

— kortlægge de prioriterede projekter/programmer og undersøge, hvilke finansieringsmuligheder Europakommissionen, deltagerstaterne, de finansielle institutioner og de private fonde kan tilbyde

— med bistand fra Europa-Kommissionen oprette en database med oplysninger om projekter/programmer, ikke-statslige organisationer, initiativer osv. i forbindelse med Sydøsteuropa.

I andet halvår af 1998 skal koordinatoren forberede de årlige møder i processen, sørge for opfølgningen af sine afgørelser og retningslinjer, udarbejde en foreløbig liste over og en tidsplan for de regionale møder i de forskellige faglige eller religiøse sektorer eller sektorer i civilsamfundet og overvåge gennemførelsen af de prioriterede projekter/programmer, som processen har udvalgt. Han skal endvidere deltage i en evaluering af de resultater, der er opnået i forhold til handlingsplanen.

På mellemlang sigt skal koordinatoren sikre synliggørelse af og regelmæssige fremskridt i de væsentligste aktiviteter under processen (plenarmøder og mellemliggende temamøder mellem statslige og ikke-statslige organisationer osv.), udforske mulighederne for at indgå aftaler om godt naboskab og forberede overvejelserne om processens status og dens organisatoriske forbindelse med OSCE.